

Uchwała Nr XXV/143/06
Rady Gminy i Miasta w Izbicy Kujawskiej
z dnia 18 lipca 2006 roku

w sprawie utworzenia parku kulturowego o nazwie „Park Kulturowy Wietrzychowice”
w Wietrzychowicach i Gaju, gmina Izbica Kujawska

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15, Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, póź. 1591 z późniejszymi zmianami) oraz art. 16 ust. 1, 2, 3, 4 i 6, Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162 póź. 1568 z późniejszymi zmianami), a także art. 17 ust. 1, pkt. 1, 3 i 4, i art. 19 ust. 1 pkt. 3, ust. 3; w/w Ustawy oraz po zasięgnięciu opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

Rada Gminy i Miasta w Izbicy Kujawskiej
uchwala co następuje:

- § 1. Tworzy się na obszarze gminy Izbica Kujawska, we wsiach Wietrzychowice i Gaj, park kulturowy o nazwie „Park Kulturowy Wietrzychowice”.
- § 2. Przeznacza się na cele parku kulturowego działkę nr 64 LP o pow. 37,65 ha, będącą częścią kompleksu leśnego w miejscowości Wietrzychowice, położoną po północno-wschodniej stronie polnej drogi ze wsi Wietrzychowice do wsi Śmiety oraz działkę nr 274 w obrębie ewidencyjnym Świętosławic, oddział 6A, pododdział „z” o pow. 0,08 ha, położoną ok. 100 m na północ od drogi ze wsi Świętosławice do wsi Gaj i ok. 300 m na zachód od jeziora Długie. Granice parku kulturowego stanowią granice wymienionych wyżej działek.

§ 3. Integralną częścią niniejszego tekstu Uchwały jest załącznik graficzny (nr 1) zawierający rysunek granic parku kulturowego naniesiony na mapę sytuacyjno-wysokościową w skali 1: 5 000 dla Wietrzychowic i w skali 1:1 000 dla Gaju.

§ 4. Park Kulturowy Wietrzychowice obejmuje pięć megalitycznych grobowców kujawskich neolitycznej kultury pucharów lejkowatych, istniejącej na ziemiach polskich od poł. V tyś. do pocz. III tyś. p.n.e., znajdujących się w środkowej części działki nr 64 LP. opisanej w § 2 niniejszej Uchwały wraz z fragmentem kompleksu leśnego w Wietrzychowicach oraz jeden grobowiec znajdujący się na działce nr 274, oddział 6A, pododdział „Z” w Gaju.

Wspomniane grobowce mają formę długich, trapezowatych w rzucie poziomym, ziemnych nasypów, szerokich od 6,5 do 10 m w części czołowej i wysokich na ponad 2 m. Nasypy ziemne obstawione są od czoła i po bokach dużymi głazami polnymi, których dłuższa średnica wynosi do 1,5 m. W latach 30. oraz 60. i 70. XX wieku grobowce zostały poddane badaniom archeologicznym. W większości z nich odkryto pochówki szkieletowe mężczyzn w komorach kamiennych, zasadniczo bez wyposażenia.

Większość grobowców posiadała najprawdopodobniej w strefie czołowej tzw. komory kultowe.

Cmentarzysko w Wietrzychowicach wpisano do Rejestru Zabytków pod nr 182/103/A w dniu 1.06.1968 r.

Grobowiec w Gaju wpisano do Rejestru Zabytków pod nr 229/A w dniu 30.06.1987 r.

§ 5. Na terenie parku kulturowego obowiązuje zakaz prowadzenia robót budowlanych, działalności rolniczej, hodowlanej, przemysłowej, handlowej lub usługowej, niezwiązanych z działalnością merytoryczną parku, oraz składowanie lub magazynowanie odpadów. Zakaz dotyczy także umieszczania tablic, napisów i innych znaków niezwiązanych z ochroną parku kulturowego, poza znakami drogowymi oraz związanymi z porządkiem i bezpieczeństwem publicznym.

§ 6. Szczegółowe warunki ochrony wartości kulturowych parku określi plan ochrony sporządzony przez Burmistrza miasta i gminy w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, a w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody.

§ 7. W celu realizacji zadań związanych z ochroną parku kulturowego o nazwie „Park Kulturowy Wietrzychowice” zostanie utworzona jednostka organizacyjna do zarządzania parkiem lub komórka w obrębie Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Izbicy Kujawskiej.

§ 8. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Izbica Kujawska.

§ 9. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Wojewody Kujawsko-Pomorskiego i wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty opublikowania.

Przewodniczący
Rady Gminy i Miasta
w Izbicy Kujawskiej
Graczyk Bogdan

Uzasadnienie

Megalityczne grobowce kujawskie neolitycznej kultury pucharów lejkowatych znajdujące się w kompleksie leśnym w Wietrzychowicach oraz w miejscowości Gaj, gm. Izbica Kujawska, to rzadkie już zjawisko kulturowe na ziemiach polskich. Na obszarze Kujaw we wspomnianej okolicy jeszcze w XIX wieku istniało dużo podobnych grobowców, jednak prowadzona gospodarka rolna oraz potrzeby budowlane doprowadziły do zniszczenia większości z nich. Grobowce w Wietrzychowicach są bardzo dobrze zachowane, zapewne istotny wpływ na to miała decyzja właściciela majątku, zalesienia w latach 80. XIX wieku gruntów wokół grobowców oraz prace konserwatorskie przeprowadzone po badaniach archeologicznych podjętych w XX wieku. Grobowiec w Gaju znajduje się obecnie w dobrym stanie, a przetrwał w połowie swojej pierwotnej długości. Objęcie ochroną prawną w formie parku kulturowego megalitycznych grobowców w Wietrzychowicach i Gaju niewątpliwie pozwoli wzmocnić stosowaną już ochronę tych miejsc poprzez wpisy do rejestru zabytków, ale przede wszystkim

Stwierdza się zgodność
kopii z oryginałem

umożliwi zachowanie unikatowego w skali Polski przykładu archeologicznego dziedzictwa, nie tylko w naszej zbiorowej pamięci, ale również w postaci materialnie istniejących świadków odległej przeszłości. Utworzenie „Parku Kulturowego Wietrzychowice” zwiększy możliwości promocji tych szacownych pomników historii nie tylko w Polsce ale i na świecie, zaś mieszkańcom Gminy Izbica Kujawska pozwoli silniej identyfikować się z miejscem w którym się urodzili, w którym mieszkają, pracują i gdzie wychowują swoje dzieci.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy i Miasta
Bogdan Graczyk

PARK KULTUROWY WIETRZYCHOWICE

w Wietrzychowicach i Gaju, gm. Izbica Kujawska

